

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

Méltóságos Uram!

Méltóságos ur! Ön épen annak
törvényhatóságnak áll az élen, me
területein a királylátogatás é
látogatás ünnepélyei lefognak zaj
Hol van méltóságod, hogy nin
itt?

Nekünk, közönséges halandóknak
volt alkalmunk, hogy a gyakori

Ugy mondják, hogy mikor Brankó lovag szállást kért a cs. királyi kocsisok számára, Deák Pál főkapitány ur így felelt: ott az istálló! Hát hiszen, mit is feleljen? Szegény ember vízzel főz. Deák Pál urnak vannak fejsz bivalvai s így van bivalossza is. Megesnék, ha ez a bivalos nem a pajtában hálna, hanem butorozott szobát követelne. Honnan tudhatjuk mi skriblerék, prokátorok, tanárok és beámterek, hogy olykor a cseléd is nagy ur? Persze most már tudjuk s jó idéket nevetünk a fő kapitányon. Jőzűen, de nem igazságosan. A rendőrnek sok oldalu és nehéz feladatai közé tartoznék a kocsis-társadalom lépcsőzetének minden fokát fel a királyi kocsisáig ismerni. Lehetett volna ugyan több tapintata és több látköre a főkapitánynak, ám sem tapintatot, sem látkört nem szerez az ember bivalfejs közben, s miután első sorban Méltóságod van arra hivatva, hogy saját főkapitányát ismerje és méltányolja, ennél fogva az igazságos közvélemény

Én is korteskedem Uram s őrizze
is meg hazánkat a gondviselés az ind
ferentizmustól. Örülök hát, ha Méltósá

Bartha Miklós.

A királyi tábla küldöttsége. A marosvásárhelyi királyi ítélőtábla a királyi kolozsvári látogatása alkalmával szintén tisztelőleg ni fog a felség előtt. Mint nekünk írják a küldöttséget maga az elnök *Oberschall* Adolf vezeti s tagjai lesznek *Ilyés* Károly, *Kovács* János, dr. *Fabinyi* Ferencz, báró *Szentkereszti* Zsigmond és *Mikó* Miklós.

magye törvényhatósági bizottsága mint la-
puoknak írják e hó 2-án rendkívüli kö-
gyűlést tartott. Gróf Bethlen Gábor főispá-
a a közgyűlést követő köz rövid beszéddel ny-
totta meg.

Tisztelet törvényhatósági bizottság

Bizonyságot tudomással bírnak mára azon nagyszámú városok, melyek közül némelyek már a legközelebbi évi, mások királyi és felségszerződési azt legmagasabb látogatásával. Felső Kolozsvárt léte alkalmazásával leggyeesebben fogadják az összes ország törvényhatóságok küldöttségeit, melyek alatt valódi hódolatukat fogják a felség lábai tenni. Azt hiszem, ezen t. törvényhatóság osztatkozni akar a többi törvényhatósághoz a hűség és hódolat küldöttséggel.

mácsolja ő cs. kir. apostoli felsége előtt.
 czélból hívtam ma össze a t. törvényhat-
 sági bizottságot, méltóztassék e fölött t

nácsokzni. Van szerencsém az ülést megnyitni." A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Szoboszlay Károly alispán indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy különösséget meneszt Koltzsvára, a melynek összehállítására a főispán kérte fel.

Orczy Béla br. miniszter lemondásáról beszélnek pár nap óta. A N. W. Tagblatt-nak erre vonatkozólag a következőket táviratozzák Budapestről: Orczy Béla br. őfelsége személye körül magyar miniszter hírszerint közelebb lemond; lemondásának oka makacs gyomorbaja.

Külföld rovata.

Szófia-ól távirják szept. 4-ről. A külföldi táviratok utján ideérkezett hír, hogy Bismarck herceg a Berlinben székelt nagy követeknél lépéseket tett, hogy az Erzurum tábornok küldetésére vonatkozó török javaslat számára a hatalmak egyetértését kieszközöljék, az itteni hivatalos körökben nagy benyomást tett. Az új cabinet megalakulása és hírek behatása alatt Trient... A cabinet megalakítása, úgy a mint van, Ferdinánd fejedelem erélyes sürg-tetésnek köszönhető, kik a jövőd sulyos pillanatokra mindama férfiakat maga köré akarja csoportosítani, kik megvalasztásánál közreműködtek. Este nagy minisztertanács volt, melyben a külügyminiszter Vukovics konstantinápolyi ügynök jelentéseit terjesztette elő. A koránnyirokóban uralkodó nézet még mindig az, hogy az esetre, ha Erzurum tábornok küldetése valamennyi hatalom jóváhagyását megnyerné, annak ellenszegülne. Sztambul több hatalom képviselőjével szemben ismétlé, hogy a legvégsőig, még fegyvererővel is ellenszegülni fognak.

*

Szájából jelentik: A bolgár kormány elhatározta, hogy az orosz bízott nem engedí át a határon, ha egyenruhában jön ellenben, ha polgári ruhában jelennek meg akadálytalanul hagyja átkelni.

A két császár találkozásán Bismarck kívül valószínűleg Giers is jelen lesz. Bismarck, bár szerint, újabb engedmények tett a bolgár kérdésben Oroszországnak. Megbízható értesülés szerint Soinemündéb egyezség jött létre, a mi mint annak idején a reichstadi egyezség, Oroszországot fedez akciój esetére. Nem titok többé, hogy Bismarck herceg szóba hozta Oroszországi kárpótását Erzerum megzárásával, ha a bolgár kérdés megoldása a pétérvári kívánságoknak mindenben nem felel meg.

A kiraly uti rendje.

országi hadgyakorlatok ideje alatt követendőleg állapítottatott meg:

Szombaton, szept. 3 án, esti 6 óra
perczkor elhagyja ő Felsége Drahanovitz

1887. szeptember 5.

Unnepl szonoklat.

[illegible]

emelkedhetek fel bűszkén, mert 1816 a mi
szentélyeink, melyekben csakugyan dicső
ünneplés alkalmunk van: a segítő és
mágváltó Isten csodátevő kegyelméről hálá-
adó lelkesedéssel elmélkedni.

Teljesítük tehát ezt most, és áhitat-
nak szentelt órában, de előbb fakadón ki-
szúszott zsidóid mag magyarul érző sziveink-
ből a diosima: „Dicsőréssel örökkévaló Ist-
nünk a világegyetem királya, hogy eltérlett és
fenntartottat bennünket jelen felvilágosodott
korszakig, melyben mindinkább valósul a
szabadság, egyenlőség és testvériség messi-
ászerű isteni igéje; és hogy elérni enged-
ted nekünk, e hazafias és szabadelvű kul-
túráros zsidó lakóinak, a mai örömapnap,
mely arról tanuskodik, hogy áldozatkész
lelkeink szentélyben is honol minden igaz-
jó, szép s nemesre buditó Isten eszmény-
mint ezt a Thora nevelő és nemestítő hit-
könyve követeli a mai ünnepi szónokla-
tunknak alapigé gyanánt szolgál e mon-
datában: „Készítsenek nekem szentélyt, je-
lölj annak, hogy közöttük lakom.“

Ajt. hallg.; szeretett hit- meg polgár- társaim!

Mikor az egyiptomi zsarokságtól oly diadalmasan kivonult ősi Izrael isten- adta szabadságának zászlóját a mennyei viszfén- ytől körülszűrgető Hórebhez elvitte, hogy ottan azt a tíz vallás- meg erkölcstörvényt által megismerteltesse; ekkor — így beszél a Thóra — az egész, a legtisztább vallás- lelkesedéstől áthatva, Mózes prófétaék hoz- zá intézett eme kérdésére: vajon hódoln- fog-e szüntelen ezen magasztos tannak, mely egyedül az emberi akarat szabadságát tör- vényessé nemestí? ritka egyhanguság és egyszívűséggel felelt: „Mindazt, amit Ado- nai parancsolt, megtenni és megtartoln- fogjuk!”

Erre elmésen jegyzik meg a talmu-
bölcsői:

meg leányai a vallás-erkölcsi cselekedetek, melyek mindig önmegtartózkodáskészségre, igényre, följöle helyezték a sokáig ingadozó és okoskodó elméletnek, mely többnyire hitbuzgalom tetteitől megbenjíta; ugy is méltóknak tartotta őket az Ur Isten fontos feladataira, hogy t. i. őket emeljük fel legelső szentélyre a földön az ő nagy nevének csóbitására. Mert ezen nyilatkozat által csak ugyan világos tanbizonyosságok tettek arra, hogy már *őbenjük* — azaz szívük és szellemük szentélyében is honosságot nyertek a legnagyobb áldozatokra serkentő istentisztelet, mely azóta zsidó nemzedékre, nemzedékre szent örökségül szállott úgy, hogy mindenütt e nagy világon, a hol zsidó elvisek hívei, mint egykor megváltók őseik, a szabadság áldott légkörében emberegesen élhetnek, ottan egy fényes templomként a megszabadító Isten tiszteltetésére, mindazon művel, hazafas városok díszével, melyeknek területénők egyenjogúsított haza polgároként becsületesen munkálkodhatnak; — ámde őzinté zsidóként is éltek sz. Isten előtt bátran fennen hordozóják. — És mind ez — hála az igazság mindenhátó védőrának — valósult már ő hazánkban is, melynek lovagja nagy nemzete felvilágosodott szellemével észlelt nagy az alkotmányhá királyaság legelső dabb oszlopa a humanitás azon jogai, mely a polgárokat, nemzet — meg felelzetkülönbség nélküli, egyenlően boldogítók akarja. — De ez valósult különösen köztökben is, ti derék, mert csekélyszámú tettei ezen kis zsidó hitközségnek; mivel tudtommal — ezen szidó dísztemplom szintén az első, mely e híres kultúra országos területén felépült azóta, mióta ti nek hírsége és szabad polgárává letett.

Es minthogy ti is, mint vállalkozó világosodott hívei, az áldozatkész tettei

isten, nyilvános szentesítést drága nem-
tünk előtt tartjátok a legvalószínűsége-
nek; úgy titeket is mátkának jellö ki
egek ura, hogy az ő nevének dicsőítésé-
re oly szentelyi emeljete, mely valóban tan-
ságot teszen arról, hogy zsidó szivek-
szellemekben honol az isteni eszmény.
Igen is, k. h. az isteni eszmény! Mert mi-
az, a minek jellö szolgáló isteni szegség?
am, a melynek szentelyi szegség, isteni szegség.

Ezen zsidó templom, t. i. jelűl szentek, és mindenekelőtt azon tisztá, igaz vallásosságoknak, mely nem az észbűntől, e ber szenteket imádó előítéletek sötétségében, hanem szívbeli vallás- és észszerű megvilágoságban keresi fel az isteni világszellemet, mely egyedül méltó a teréz és gondolkodó emberek imádságára.

gyar hazafiságotoknak, mely azt követeli, hogy Magyarország zsidó templomaiban és iskoláiban anyanyelvünkön is kifejezés adassék. A zsidó vallásnak és kultúrának az a boldogító tények, mely szerint vallásilag ugyan rendületlenül hű zsidó és nemzetiileg époly rendületlenül hű magyarok és lélekszín örökre magyar hazáinak. És ezen érzélem, mely egyéni, családi és társadalmi létünket áthassa valóban a szent, isteni, mint a vallásos!

Ez jelétül szolgál, végre a nemzet
 kultúrájára való törekvéseknek, mely
 akarja előmozdítani, hogy ezen a tisztá-
 lás és hazafiságnak szentelt templom
 ládájában pezsgő életű és tudományos központ
 dicso mintakép legyen, melyet majd lassan
 kint, a nemzeti közművelődés győztes
 folyása alatt, Erdély többi zsidó hitköz-
 গেi is lelkesülten utánozni fognak. És ez
 jogosult, forró óhaját szintén isteni e-
 mén! Eszerint k. h. bátran mondhatjátok
 hogy ezen ház, mely mintegy megtestesül

és érzelmeknek, mik szellemetek és szívetekben élnek, a szó legnemesebb értelmét époly, oly isteni szentély, mint amilyen volt, melyet a megszabadult és megifjult Izrael már a sivatagban rendkívüli áldottakkal felállított; és mint ama két késő vála, mely Cion magasztalán, a szabadság és igazságszeretetek isten áldotta társai tündökölt. Mert a józanul gondolkodó zsidó k. h., aki azzal a nemzetiséggel akar egybeformni, melynek hazájában ő az egyetlen törvények védszármányai alatt biztos és meg munkálkodik, ott találja fel a vallásos Cionját, a hol, mint már lángel prófétáink hirdették, az az egy Istennel hit- és lelkiismeretek szabadsága győzedelmét fényes templomokban üheti meg. Am nem kívánczok vissza ama szűk, nemz Cionhoz, melynek ledűlése által épen csak hetségesse vált a zsidó népszellemnek az egy embervilágra szóló papi küldetés! A tehát az ószidó királyok bölce, Salamon első Cion-templom felszentelési ünnepe, ilyen hálaadó lelkesedéssel elmondott, mely mondhatjátok ti is, „Dicsértessék Adonai, nemzetek Istene, ki nyugalmat és békeszerzött Izrael népének Árpád és Hunyad virágzó honában is, a hol minden egy zsidó templom, mely most áldott talaj felépül, a nép meg nép felekezett meg felekezt közötti békelességnek és türelmességnek egy dicső emlékéje, melyen aranybetűkkel a felirat tündökölhet.”

„Elismerik végre a föld összes népe, hogy Adonai, kit a zsidó templomban nemcsak, nem Izrael külön Istene, hanem egész emberiség mennybéli atyja, ki a zsidó néptörzséből való jámbornak fohászát ép oly kegyt-jelesen figyeli!”

És ezért fohászokodjunk csak együtt sen zsidó még nem zsidó polgártársaink örködjének e mennybéli atyja minden t

Hirdetések.

Sz. 10152—887.
tan.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város kőrödi, feleki és alsó-fülei erdeinek

makz-termése

folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor a városház 7. sz. irodájában tartandó nyilvános árverésen eladatik.

1. Kikiáltási ár 120 ft, azaz százhusz forint.
 2. A ki árverezni akar, az árverező bizottság kezéhez 10 százalékos bánatpénzt köteles letenni.
 3. Írásbeli zárt ajánlatokat a szóbeli árverés előtt a városi tanács, az árverés napján az árverező bizottság fogad el.
 4. A zárt ajánlatokhoz 10% bánatpénz melléklendő.
 5. Az árverés végeztével az ajánlattevők elfogadása felett a tanács határoz.
 6. A kinek ajánlata elfogadatik, tartozik a vételár az értéktől számított 48 óra alatt a város pénztárába kifizetni.
- Kolozsvár sz. kir. város tanácsának 1887. évi szeptember hó 2-án tartott tanácsuléséből.

ALBACH GÉZA,
polgármester.

Eladó erdő.

GYULA községében 59 hold 1022

□ öl területű a rajta levő cserfa-terményekkel együtt örökáron eladó.

Értekezhetni Dr. Bernáth Albert kolozsvári ügyvéd úrral.

Szamosújvár, 1887. szeptember 5.

701. (1—4)

ZOLTÁN BÉLA.

Ujonnan berendezett könyv- és papírkereskedés.

LEHMANN és BALDI

Kolozsvárt, hid-utca, dr. Hintz gyógyszerész házában.
Ajánlják újonnan berendezett könyv-, mű- és zeneműkereskedésüket, a melyben az egyetem, középiskolai, polgári és elemi iskolákban és bármely magán tanintézetben használatban levő összes

TANKÖNYVEK

a legújantóbbakban megvásárolhatók.

Továbbá ajánlják a t. szülők figyelmébe — míg a készlet tart — használt iskolai könyveket feltűnő olcsó árban.

Végül ajánlják a legújantóbb választékkal gazdagon ellátott

papírraktárakat,

a melyben mindennemű író- és rajzpapír, iskolai, rajz- és festő eszközök a legjobb minőségű és a legújantóbbakban kaphatók.

A n. é. helybeli és vidéki közönség becses pártfogásába ajánlván magukat teljes tisztelettel

LEHMANN és BALDI.

753. (6—10).
Videki megrendelések még a beérkezés napján pontosan és azonnal teljesíthetnek; 5 forintot meghaladó rendelések hirtelmesen küldetnek.

ÁRJEGYZÉK és TANÓRA-REND INGYEN.

Hírlap-közvetítő intézet.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

Napho-Carbol fertőtlenítő szekrényke, annál is inkább ajánlhatom, mivel Olaszországban újabb halállal végződött 17 choleraeset fordult elő.

nélkülözhetetlen óvszer, megóv minden ragálytól, Diphtheritis, Typhus, Skarlát s minden ragályos betegségekkel.

foglalkozó-, háló- és gyermekszobákban, kávéház, vendéglő és úrszékekben felfüggesztendő!

A légáramlat által leendő szabályozva a Napho-Carbol fertőtlenítő szekrény egy egészen kicsiny légtisztító készülék és ezáltal a léghőn található beteg rostok, Baktériáktól megóvni aszobalevegőt és azok felvétele által a ragály tova terjedése meggátlandó.

A szekrényben levő Napho-Carbol lemez ellensúlyozza továbbá az undorító szagot és kigőzölgést, alapos hatásánál fogva eltávolítja azt és nem mondja fel a szolgálatot, sőt kellemesen észlelhető légszere áll be, eltávolítja a penészt, rothadás képződését és a kártékony rovarokat.

Egy ily szekrényke ára 35 kr.

689. (4—x) Kapható és kizárólagos főraktár:

TISCHLER V.

illatszer, toilette pipere üzletében Kolozsvárt, belmonostor-utca 5. sz. Donogányné házában.

HOFER M. JÓZSEF

Ajánlja Julius hó 1-től

Özv. DOBÁL IZSÁKNÉ házához áthelyezett tetemesen megnagyított és egész ujonnan berendezett

NŐI-DIVAT- és PIPERE-ÜZLETÉT

a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

609. (16—x)

Kiváló tisztelettel

HOFER M. JÓZSEF.
(Ezelőtt Szathmáry Elek háznál.)

A nagyérdemű gazdaközönség becses figyelmébe!

Nagyobb előnyös vásárlások következtében azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint — addig míg készletem tart — egyes gazdasági gépeket

GYÁRI ÁRON ALÓL is árusítom, ugymint:

cséplőgépek

gőz-, ló- és kézi erőre;

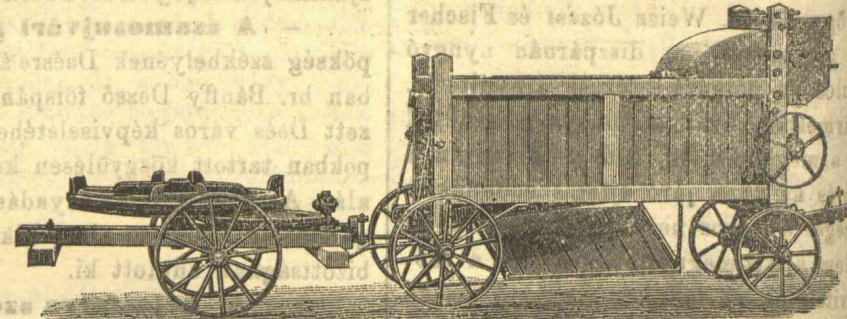
szelelő-rosták, sorvetőgépek, tricurók

stb. feltűnően leszállított árakon.

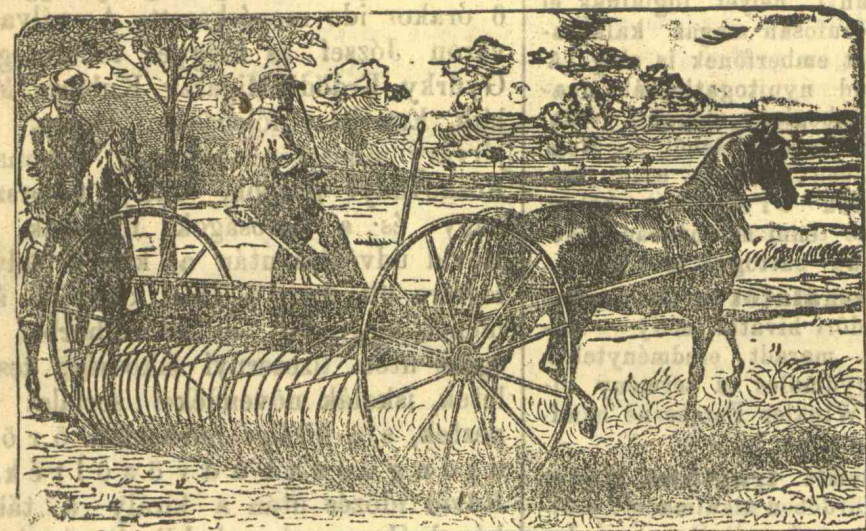
Tiger szénagyújtókat, legújabb szerkezetű, ára csak 80 ft.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

TAUFFER FERENCZ UTODA gépraktárában, Kolozsvárt, belközép-utca 6. sz.

Gabona-zsákok a legolcsóbb árak mellett. Továbbá vízhatlan ponyvák minden nagyságban.

A magas belügyminiszterium által engedélyezett

KOLOZSVÁRI

MAGÁN-GYÓGYINTÉZET.

Kolozsvárt már régen érezhető volt egy oly gyógyintézet hiánya, mely főleg a vidéki előkelőbb s vagyonosabb betegeknek, a szakszerű és pontos ápolás feltételei mellett, kényelmi igényeit is kielégíteni tudja. Még érezhetőbbé vált a hiány egyetemünk felállítására óta. Ugyanis napról-napra fokozottabb mérvben tapasztalható, miszerint egyetemünk jeles orvosainak a messze vidékekről is mind számosan keresik fel az orvosi tanácsra és gyógykezelésre szorult betegeket. Hogy pedig az ily betegeknek már csak elhelyezése is, de még inkább szakszerű és pontos ápolása — alkalmas gyógyintézet hiányában — mily nehézségekbe ütközik, köztudomású dolog.

Ez okból határoztam el magamat egy ily gyógyintézet felállítására és ezt a Szentgyörgy-utca 14. sz. a. házában, mai napon meg is nyitottam.

Az intézeti épület, mely szép tágas udvarral és kerttel is, kiválóan megfelel a célnak.

A belső berendezésnél, melyet DUCHONY JÁNOS elismert jó hírű kolozsvári kárpitos és bútorkészítő kiváló ízléssel és csinnal eszközölt, arra törekedtem, hogy úgy az egészségügyi követelmények, mint a kényelmi igények teljesen kielégíthetők legyenek.

A betegek szórakoztatása céljából több mint 100 darabból álló — magyar, német, francia és olasz nyelvű — könyvtár, valamint helybeli és budapesti hírlapok állanak rendelkezésre.

Az étkeket NAGY GÁBOR helybeli első rangú restaurateur szállítja.

A specialiter szakszerű gyógykezelés eszközölhetése céljából az intézeti betegek kezelő orvosait szabad tetszésük szerint válasszák s ez iránt — kívánatra — alólrt igazgató készséggel ad felvilágosítást és tanácsot.

Az ápolási teendőket egyetemi tankórákon éveken át begyakorolt egyének végzik.

Az intézet oly módon van berendezve, hogy egészen külön szobák mellett olyanok is vannak, melyekben 2—3 beteg is elhelyezhető.

A betegek az intézetben lakás-, ételmezés-, gyógyápolás-, szobavilágítás-, szolgálat-, ág- és fehérnemű-, valamint mindennemű szobabútorokkal és kellékekkel ellátottak.

Bővebb felvilágosítást, levél vagy szóbeli úton, alólrt igazgató ad.

Kolozsvárt, 1887. május hó 10-én.

Dr. S. Pataky Leo,

gyógyintézeti igazgató-tulajdonos, volt egyet. tanársegéd, specialis bőrgyógyász és syphilidologus.

614. (34—34)